

# Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam  
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,  
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.  
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.  
Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

## KERKNIEUWS.

Tweetal: Te Zeist Ds. A. van Stuijvenberg te Yerseke en Ds. Ch. v. d. Woestijne te Ridderkerk.

Bedankt: Voor Dordrecht Ds. A. van Stuijvenberg te Yerseke. — Voor Nieuwerkerk (Z.) Ds. Ch. v. d. Woestijne te Ridderkerk.

## HERDENKING SYNODE VAN DORDRECHT.

Zaterdag 13 November a.s. zal het 325 jaar geleden zijn, dat de beroemde synode van 1618 en 1619 te Dordrecht werd geopend. Ter herdenking van dit feit zal dien dag in het kerkgebouw der Gereformeerde Gemeente (Kasperspad 18b) een samenkomst worden gehouden, waarin Ds. G. H. Kersten een gedachtenispredikatie hoopt uit te spreken. Teneinde ook hen, die buiten Dordrecht woonachtig zijn, gelegenheid te geven dezen kerkdienst bij te wonen, is het aanvangsuur, dat oorspronkelijk op 7 uur was gesteld, tot drie uur teruggebracht.

## GIFTEN.

### Theologische School

Uit Rhoon door Ds. Lamoin .....	f 10.—
Uit dankdagcollecte Krabbendijke .....	- 10.—
Tezamen	f 20.—

### Stille armen

X. na geslaagd examen .....	f 2.50
-----------------------------	--------

Rotterdam, Giro 63697. Ds. KERSTEN.

### Stille Armen

Uit Terwolde f 100, f 10 en f 5 voor de stille armen;  
f 15 afgedragen aan Ds. Kok, f 100 werd ter  
plaatse verdeeld. Vriendelijk bedankt.

Ds. R. KOK.

## VRIENDEN UIT ANDERE KERKEN.

X. vraagt, of men vriendschap hebben mag met leden van andere kerken, die het geheel met ons in de leer eens zijn, b.v. Hervormden.

Waarom niet? Ik heb wel gezelschappen gekend, waar Gods kinderen saam kwamen, die niet in een kerkverband leidden. „De kerk moest er dan buiten blijven” zei men; want dan kwamen de verschillen openbaar en dat gaf warme hooften en koude harten. Toch diene men zijn gemeente voor te staan en maar niet te doen, alsof alle kerken een zijn. Een bekeerde man of vrouw in een bepaalde kerk maakt die kerk nog niet zoo, dat men zijn eigen huis er om verzaken mag. Laat daar de onderlinge bijeenkomsten niet na.

## DE SACRAMENTEN.

X. heeft nog enkele vragen over de sacramenten, die ik tot mijn spijt niet zoo beantwoorden kan (gezien de weinige ruimte, die ik heb) als ik zou wenschen. Die vragen komen hierop neer: Onbekeerde leden der kerk wél hun kinderen ten Doop heffen, maar niet ten Avondmaal komen. Maakt dit geen scheiding in de sacramenten?

Antw.: **Neen!** Houdt toch vast, dat alleen degenen, die tot God bekeerd zijn het H. Avondmaal mogen en kunnen gebruiken. Rome leert, dat in het Avondmaal Christus met den lichamelijken mond gegeten wordt; maar dien Christus is Rome's ouwel-god. Daarentegen leert Gods Woord, dat Christus te eten zeggen wil Hem door het geloof te omhelzen. Wie geen geloof heeft, kan geen Avondmaal vieren. Hij heeft geen geestelijken mond, om te eten en te drinken.

En mag hij wel zijn kind laten **doopen**? Ja, dat moet hij zelfs. De doop geldt zijn kind. Alle kinderen moeten gedoopt; ook van onbekeerde ouders. Onthoudt iemand zijn kind den doop, dan doet hij dat kind onrecht. De doop komt den kinderen toe. Zie de formulieren en bemerk het groote onderscheid. Het formulier van het Heilig Avondmaal geeft de kenteekenen, waaraan men zichzelf beproeven moet eer men ten Nachmaal komt, maar die zelf-beproeving vindt ge bij den doop niet. Echter besluite niemand, dat het wel is als hij niet ten Avondmaal gaat. Wat zal het hem zijn niet alleen hier, maar eens eeuwig van Gods volk gescheiden te zijn!

## ONVOORWAARDELIJK ETEN EN DRINKEN.

Voorts vraagt X. of „Onwaardiglijk eten en drinken wel ziet op het onbekeerd zijn? Beteekent het niet, zooals in

Corinthe's gemeente voorviel, dat het Avondmaal niet tot een braspertij mag gemaakt worden?”

Natuurlijk dat zeker; maar niet alleen. Zie maar het Avondmaals-formulier. Die vreemdelyng van God en Christus is, eet onwaardiglijk en eet en drinkt zichzelf een oordeel.

## GEHEEL ISRAËL VIERDE PASCHEN.

Maar geheel Israël vierde Paschen en het waren toch niet allen bekeerden en ware geloovigen?

Neen; in het meerendeel van hen heeft God geen welgevallen gehad; zij zijn door ongelooft omgekomen in de woestijn. Maar Israël was type van de ware kerk. De schaduwen vielen weg. Het ware Israël viert Avondmaal. Dat wil niet zeggen, dat de leeraar of de kerkeraad moet uitmaken, wie bekeerd is en aan een onbekeerd lid, op wiens openbaring geen aanmerking is te maken, het Avondmaal mag weigeren. Ieder beproeve zichzelf. Sluit de sleutel van het Woord hem buiten, dan ligt het voor rekening van den-gene, die toch ten Avondmaal komt, als hij doorbreekt. De Heere alleen kent de harten.

## KINDEREN VOOR ZALIG TE HOUDEN?

X. is geen vriend van de „veronderstelde wedergeboorte”, door Dr. Kuyper sterk gedreven; maar hij vraagt wat dan te denken van Brakel's besluit, dat alle kinderen der bondgenooten, hetzij bekeerden of onbekeerden, in hun jonkheid stervende, moeten gehouden worden zalig te zijn”.

Dit is een conclusie van Brakel, die ik voor zijn rekening laat. Maar ik onderschrijf geheel en al wat Brakel in diezelfde § 25 zegt: „De doop verzegelt alleen uitverkorenen” en in § 26 „geheiligd zijn wil niet zeggen dat de kinderen nu in waarheid het beginsel des geloofs, der wedergeboorte en heiligmaking deelachtig zijn. (dus geen wedergeboorte te onderstellen!) .....latende de zaligheid, als ze jong sterven, aan de vrije en verborgen handeling Gods zonder het een of ander met fundament daarvan te kunnen zeggen.

Ik beschouw die eerste conclusie als een zekere tegenstelling tegen hen, die de jonge kinderen maar verdoemen. Als de tijden veranderen, hoop ik een breeder uiteenzetting te geven en geheel de Gereformeerde Geloofsleer ter perse te kunnen geven.

Alleen dit: de Veronderstelde Wedergeboorte is nimmer door de vaders in den zin van Kuyper geleerd. Zij hebben steeds de leer der kenteekenen gehandhaafd, waaraan ieder zich te beproeven heeft.

## VERZEKERING.

X. vraagt of het geoorloofd is in een begrafenisonds te gaan, om zich een nette begrafenis te verzekeren.

Indien X. bezwaar heeft tegen verzekering, zal het er niet toe doen op welk gebied die verzekering werkt; of het nu is voor het leven of voor het begraven, maakt toch geen onderscheid.

Op gebied van begraven is al veel bedacht, ook zonder dat direct van verzekering kan worden gesproken. Zoo kan men b.v. lid worden van een begrafenis-vereeniging, die dan tegen de gewone kosten voor de begrafenis zorgt. Eerlijk gezegd heb ik nooit begrepen, wat zulk een lidmaatschap beteekent. Met zijn geld in de hand, kan men toch overal terecht! Maar bij zulk een lidmaatschap verzekert men zich niet.

## IS ER EEN AFVAL DE HEILIGEN?

X. vraagt hoe te verstaan zij, dat Amazia zijn regeering begon met te doen wat recht was in de oogen des Heeren en dat hij zoo slecht eindigde, dat hij na het slaan der Edomieten de goden der kinderen van Seir diende en den profeet des Heeren dreigde te dooden, zoodat deze zeide: „Ik merk, dat God besloten heeft u te verderven”. Er is toch geen afval der heiligen?

Neen een afval der heiligen is er niet. Waar de genade Gods verheerlijkt is, daar blijft ze. Niettegenstaande Gods volk soms in de zonden vallen kan, vervallen van de genade zal dat volk nooit.

En Amazia dan? Hij had een goed begin en een slecht einde. Ja, doch X. moet nauwkeurig lezen. In 2 Kron. 25 : 2 staat: „Hij deed dat recht was in de oogen des Heeren, doch niet met een volkomen hart. Zijn regeering naar de geboden Gods vloeide niet voort uit teedere, kinderlijke vreeze. Wat hij deed was maar uiterlijk. Amazia heeft nimmer de hartvernieuwende genade des Heiligen Geestes gekend. Na zijn overwinning op de Edomieten verhief zijn hart zich en verviel hij tot afgodendienst.

## PREDIKBEURTEN.

### DONDERDAG 11 NOVEMBER

AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 2.30 en 7.15 uur Ds. Dorrestejn (Dankd.)  
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10, 3 en 6.30 u. Ds. Kersten (Dankdag).  
RIJSSSEN (Wal): 7.30 uur Ds. Lamain.  
POORTUGAAL: 3 uur Ds. Ligtenberg.

### VRIJDAG 12 NOVEMBER.

RIJSSSEN (Esch): 7.30 uur Ds. Lamain.  
ZOETERMEER: 7 uur Ds. Kersten.

### ZATERDAG 13 NOVEMBER.

ALMELO: 7.30 uur Ds. Lamain.  
DORDRECH, Kasperspad 18b): 3 uur Ds. Kersten (Herdenking Synode van Dordrecht).

### ZONDAG 14 NOVEMBER.

AAGTEKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.  
AALBURG: 9.30 en 6 uur leesd.  
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.  
AKKRUM: 10 en 5 uur leesdienst.  
ALBLASSERDAM: 9.30 en 3 uur leesd.  
ALMELO: 10 en 4 uur leesdienst.  
AMERSFOORT: 10 en 4 uur leesd.  
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 4 uur leesd.  
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 4.30 uur leesdienst.  
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.  
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 3 uur leesd.  
ARNEMUIDEN, Zaal Gemeentehuis: 9.30, 2 en 6 uur leesd.  
AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesdienst.  
BARNVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.  
BEEKBERGEN: 10 en 3 uur leesdienst.  
BENTHUIZEN: 9.30 en 2 uur leesd.  
BERKENWOUDE: 9.30 en 7 uur leesd.  
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.  
BODEGRAVEN: 9.30 en 6 uur leesd.  
BORSSELE: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.  
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesdienst.  
BRUINISSE: 10 en 3 uur leesdienst.  
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 3.30 uur leesdienst.  
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 6 u. leesd.  
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.  
DE RIJP: 10 en 3 uur leesd.  
DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.  
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.  
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 10 en 3.30 uur leesd.  
EDE, Bettelkamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.  
EDERVEEN: 9.30 en 2.30 uur leesd.  
ELSPEET: 9.30 en 2.30 uur leesd.  
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.  
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.  
ENSCHEDA: leesdienst.  
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.  
GIESENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.  
GOES: 10 en 2.30 uur leesd.  
GOUDA: 10 en 3.30 uur leesd.  
GOUDSWAARD: 10 en 3 uur leesd.  
's-GRAVENHAGE: 10 en 3.30 uur Ds. Honkoop.  
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 4.30 uur leesd.  
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 2 uur leesd.  
GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.  
HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.  
HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.  
HERKINGEN: 10 en 3 uur leesdienst.  
H. I. AMBACHT: 10 en 3.30 u. leesd.  
HILVERSUM (Langestraat 50aa): 10 en 4 uur leesd.  
HOEDEKENSKERKE: 9.30, 1.30 en 4.45 uur leesd.  
HOEK (Z.): leesdienst.  
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.

KAMPEN: 10 en 3 uur Ds. Vreugdenhil.  
KAMPERLAND: leesdienst.  
KATWIJK a. ZEE: 10 en 5 uur leesd.  
KLAASWAAL: 10 en 3.30 uur leesd.  
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.  
KRABBENDIJK: 9, 1 en 4.30 uur Ds. v. d. Berg.  
KRUIINGEN: 9, 1 en 4.30 u. Dhr. Rijkssen  
LEERDAM: 10 en 3.30 uur Dhr. Aangeenbrug.  
LEIDEN: 10 en 3.30 uur leesd.  
LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.  
LISSE: 10 en 4 uur leesd.  
MEEUWEN: leesdienst.  
MELISKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.  
MIDDELBURG: 9.30 uur (bev. ambtsdr.) en 2 uur (H.D.) Ds. Visser.  
MIDDELHARNIS: 10 en 3 uur leesd.  
MIJDRECHT: 9.15 en 3 uur leesdienst.  
MOERKAPELLE: 9.30 en 2.30 uur Ds. Hofman.  
NAALDWIJK: 10 en 3.30 uur leesd.  
NIEUW-BEIJERLAND: 10, 2.30 en 5.30 u. leesdienst.  
NIEUW-DORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.  
NIEUWERKERK (Z.): 9.30 en 3 uur leesd.  
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 9.30 en 3 uur leesdienst.  
NISSE: 10, 2.30 en 5.30 uur leesd.  
NUNSPHEET: 9.30 en 2 uur leesd.  
NIJKERK: 9.30 en 3 uur leesd.  
NIJVERDAL: 9.30 en 2.30 uur leesd.  
OCHTEN: 10 en 3 uur leesd.  
OOSTBURG: 10.30 en 3 uur leesdienst.  
OOSTERLAND: 10, 2.30 en 6 u. leesd.  
OOSTKAPELLE: 10 en 2.30 uur leesd.  
OPHEUSDEN: 10 en 3 u. Ds. Dorrestejn  
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.  
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.  
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.  
OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.  
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.  
POORTUGAAL: 10 en 3 uur leesd.  
POORTVLIET: 10, 2.30 en 6.30 u. Dr. C. Steenblok.  
RHENEN: 10 en 3.30 uur leesdienst.  
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur leesdienst.  
RILLAND-BATH: Ds. Neerbos.  
ROTTERDAM-C.: 10 en 3.30 u. Ds. G. H. Kersten.  
Rauwenhoffplein: 10 en 3.30 uur leesd.  
ROTTERDAM-Z.: 10 en 3 uur Ds. v. d. Woestijne.  
RIJSSSEN (Wal): 9.30, 2.30 en 6.30 uur Ds. Lamain.  
Eschkerk: 9.30, 2 en 5 uur leesdienst.  
SCHERPENISSE: 11, 3.30 en 7.30 uur leesdienst.  
SCHERPENZEEL: 9.30 en 3 uur leesd.  
STAVENISSE: leesdienst.  
ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u. leesdienst.  
ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.  
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.  
STOLWIJK: 9.30 en 6.30 uur leesd.  
TER AA: 9.30 en 2.30 uur leesd.  
TERNEUZEN: 9.30, 2 en 6 uur leesd.  
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.  
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.  
TRICHT: 10 en 3 uur leesd.  
UDDEL (De Beek): 10 en 2 uur leesd.  
UTRECHT, Boothstraat: 10 en 4 uur Ds. M. Heikoop.  
VEEN: 3 maal leesdienst.  
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.  
VLAARDINGEN: 10 en 4 uur Ds. Ligtenberg.  
VLISSINGEN: 9.30 u. Glaristraat en 2 u. Luthersche Kerk leesd.  
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.  
WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.  
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.  
WEMELDINGE: 10 en 2.30 u. leesd. leesdienst.  
WERKENDAM: 10 en 3 uur leesd.  
WESTZAAN: 10 en 2.30 uur leesd.  
WESTKAPELLE: 9.30 en 2 uur leesd.  
WOERDEN: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.

WOERDEN: 9.30 en 2 uur leesd.  
WOLFAARTSDIJK: 10.30, 3 en 7 uur leesdienst.  
YERSEKE: 9, 12.45 en 4 uur Ds. van Stuijvenberg.  
ZAANDAM, Langestraat 22: 9.30 en 5.30 uur Ds. Verhagen (H.A.).  
ZEIST: 10 en 3.30 uur leesd.  
ZIERIKZEE: 10.30, 3 en 7 uur leesd.  
ZOETERMEER: 10, 3 en 7 uur leesd.

### MAANDAG 15 NOVEMBER.

DE LEMMER: 7.30 uur Ds. Lamain.  
HILVERSUM, Langestraat 50aa: 7.30 u. Dr. Steenblok.  
ZEIST: 3 uur Dr. Steenblok.

### DINSdag 16 NOVEMBER.

AKKRUM: ? uur Ds. Lamain.  
GIESENDAM: 3 uur (huw.bev.) Ds. v. d. Woestijne.  
OCHTEN: 7 u. Ds. Dorrestejn (Dankst.)  
OUDEMIRDUM: 9 en 1.30 uur Ds. Lamain (Dankdag).  
ZAANDAM, Kerk Hazepad: 2.30 en 7 u. Ds. Verhagen (Dankdag).

### WOENSDAG 17 NOVEMBER.

AMERSFOORT: 2.30 en 7 uur Ds. Dorrestejn (Dankdag).  
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 2 uur Ds. v. d. Woestijne (huw.bev.).  
's-GRAVENHAGE: 10 en 3 uur Ds. Honkoop (Dankdag).  
MIDDELHARNIS: 10 en 3 u. Ds. Kersten (Dankdag).  
NIEUW-BEIJERLAND: 6.30 uur Ds. Ligtenberg.  
RIJSSSEN (Wal): 7.30 uur Ds. Lamain.

### DONDERDAG 18 NOVEMBER.

NUNSPHEET: 6.30 uur Ds. Fraanje.  
OUDDORP: ? uur Ds. Kersten (Dankdag)  
OUD-BEIJERLAND: 10, 2.30 en 7 uur Ds. Ligtenberg (Dankdag).  
RIJSSSEN (Esch): 11 uur (huw.bev.) en 7.30 uur Ds. Lamain.  
TRICHT: 10 en 3 uur Ds. Dorrestejn (Dankdag).

### VRIJDAG 19 NOVEMBER.

GENEMUIDEN: 7.30 uur Ds. Lamain.  
NAALDWIJK: 7 u. Ds. Honkoop (Dankst.)  
OCHTEN: 3 u. (huw.bev.) Ds. Dorrestejn

### ZATERDAG 20 NOVEMBER.

ENSCHEDA: 4 uur Ds. Lamain (Dankst.)

Frankering bij  
abonnement  
Rhenen

Mededeelingenblad der  
Geref. Gemeenten  
Utrechtsestraatweg 149  
Rhenen

Den heer L. de Boer,  
Lorentaw eg 91,  
HILVERSUM.